

Згідно зі [статтею 50 Закону України «Про освіту»](#) педагогічний працівник проходить чергову атестацію не менше одного разу на п'ять років, крім випадків, передбачених законодавством. Атестація педагогічних працівників може бути черговою або позачерговою.

[За яких умов атестаційна комісія може позбавити педагога кваліфікаційної категорії](#)

Підстави для позачергової атестації

Відповідно до [пункту 6 розділу I Положення про атестацію педагогічних працівників](#), затвердженого наказом МОН від 09.09.2022 № 805 (далі

— Положення про атестацію), позачергову атестацію педагогічного працівника, освітній рівень і стаж роботи якого на посадах педагогічних працівників відповідає вимогам, визначеним у пунктах 8, 9 цього розділу, можна проводити за його ініціативою. При цьому умови, передбачені в

[підпунктах 1—3 пункту 6 розділу I Положення про атестацію](#)

(визнання переможцем, лауреатом фінальних етапів всеукраїнських, міжнародних фахових конкурсів; наявність освітньо-наукового / освітньо-творчого, наукового ступеня; успішне проходження сертифікації), не є одночасною сукупністю підстав для проходження педагогічним працівником позачергової атестації, що засвідчено сполучником «або».

Відповідно до [пункту 7 розділу I Положення про атестацію](#) між-атестаційний період (проміжок часу між проходженням педагогічним працівником попередньої та наступної атестації) не може бути меншим ніж три роки, крім випадків проведення позачергової атестації за ініціативи педагогічного працівника.

Присвоєння кваліфікаційних категорій

[Пунктом 8 розділу I Положення про атестацію](#) передбачена обо-в'яз-ковість підвищення кваліфікації для атестації, а пунктом 9 виз-начено умови для присвоєння кваліфікаційних категорій: наявності освітніх рівнів і стажу педагогічної роботи. Зокрема, [пунктом 9 розділу I Положення про атестацію](#) встановлено, що кваліфікаційна категорія «спеціаліст вищої категорії» присвоюється працівникові, який має освітньо-кваліфікаційний рівень магістра або спеціаліста та стаж роботи на посадах педагогічних працівників не менше семи років.

Тому позачергова атестація педагогічного працівника можлива й виключно за його ініціативою з дотриманням вимог [пунктів 8 та 9 розділу I Положення про атестацію](#).

Відповідно до [пункту 10 розділу I Положення про атестацію](#) за результатами атестації педагогічні звання присвоюють педагогічним працівникам, які мають кваліфікаційну категорію «спеціаліст першої категорії» / «спеціаліст вищої категорії».

[Пунктом 11 розділу I Положення про атестацію](#) встановлено, що кваліфікаційні категорії та педагогічні звання, як правило, присвоюють послідовно. Тобто словосполучення «як правило» не означає обо-в'язкову послідовність у присвоєнні кваліфікаційних категорій.

Присвоєння педагогічного звання

Не передбачено також вимоги щодо присвоєння педагогічного звання лише під час проходження наступної атестації після присвоєння першої чи вищої кваліфікаційної категорії.

Тому атестація на присвоєння вищої кваліфікаційної категорії та педагогічного звання «старший учитель» може відбуватися одночасно, зокрема й під час позачергової атестації.

Відповідно до [пункту 2 розділу III Положення про атестацію](#) педагогічний працівник може атестуватися на умовах позачергової атестації, подавши заяву про це до відповідної атестаційної комісії не пізніше 20 грудня із зазначенням у ній прохання про присвоєння більш високої кваліфікаційної категорії, відповідного звання.

Згідно з [пунктом 7 розділу II Положення про атестацію](#) присвоєння кваліфікаційних категорій і педагогічних звань належить до компетенції атестаційних комісій I рівня, які створюються у зак-ладах, де працює більше 15 педагогічних працівників.

Якщо ж у закладі працює 15 і менше педагогічних працівників, то присвоєння кваліфікаційних категорій і педагогічних звань здійснюють атестаційні комісії II рівня, що створюються при органах управління у сфері освіти.

Управління соціально-економічного захисту

ЦК Профспілки працівників освіти і науки України